

[Kilden kjønnsforskning.no](https://kildenkjonnforskning.no)

Årsrapport 2023

Forord

Hva skal vi egentlig med kjønnsforskning? I 2023 hadde Kilden kjønnsforskning.no svart på dette spørsmålet i 25 år. Vi markerte jubileet ved å invitere forskere, myndigheter, politikere og sivilsamfunnet inn i kjønnsforskningens verden på Kildens årskonferanse 2023. Tittelen var nettopp – Hva skal vi med kjønnsforskning?

Årskonferansen viste med all tydelighet at kunnskap og forskning om kjønn og likestilling er relevant i svært mange sammenhenger, også de som ikke er helt opplagte. Kunnskaps-senteret Kilden skal nettopp fremme kjønnsforskning, og kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon, gjennom å formidle og sammenstille forskning.

Denne årsrapporten viser bredden i dette formidlingsarbeidet, som også tar nye former: I 2023 lanserte vi en filmserie fra årskonferansen i 2022 med tittelen *Likestilling for framtida*. Podkasten *Kjønnsavdelingen* har fått ny giv med en ny sesong om aktuelle spørsmål fra kjønnsforskningsfeltet. Vi har invitert til populære seminarer om mannsforskning og lesbisk og skeiv kvinnehistorie, og treffer stadig nye målgrupper i formidlingsarbeidet vårt.

Vårt samfunnsoppdrag fører Kilden ut i verden. I 2023 har vi for eksempel deltatt med workshoper i Hellas om kjønnsperspektiver i forskning med vår greske samarbeidspartner ELEGYP. Som partner i Horisont Europa-prosjektet GENDERACTIONplus bidrar vi i arbeidet for å integrere kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon på tvers av Det europeiske forskningsområdet (ERA). Internasjonalt opplever vi stor interesse for Kildens arbeid og vår unike posisjon som en faglig uavhengig avdeling i Norges forskningsråd. Vi har en solid institusjonell forankring, samtidig som vi har stor frihet til å utvikle initiativer på egen hånd og med eksterne samarbeidspartnere.

I 2023 takket vi av Linda Marie Rustad for sin innsats gjennom nesten ti år som Kildens direktør. Jeg har vært fungerende direktør siden september 2023 mens vi har arbeidet for å finne hennes etterfølger. Det har vært en glede å lede Kildens dyktige, initiativrike og kreative medarbeidere i denne perioden. Når dette forordet skrives, ser vi fram til at Kristin Engh Førde tiltrer som direktør i februar 2024 og videreutvikler Kilden som et nasjonalt kunnskapssenter på kjønnsforskningsfeltet.

Fungerende direktør for Kilden kjønnsforskning.no
Johannes Waage Løvhaug

Johannes Waage Løvhaug, fungerende direktør for Kilden høsten 2023. (Foto: Forskningsrådet)

Om Kilden kjønnsforskning.no

Kilden er et nasjonalt kunnskapssenter for kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon. Vi jobber bredt med å formidle forskning om kjønn og likestilling.

Kilden ble opprettet av Norges forskningsråd i 1998 og er i dag organisert som en uavhengig avdeling i Forskningsrådet. Vi har ansvar for å fremme kjønnsforskning, og kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon, gjennom å formidle og sammenstille forskning. I tillegg skal vi bidra til en kunnskapsbasert offentlig debatt om kjønn og likestilling. Vi samarbeider med forskningsmiljøer og interesseorganisasjoner fra hele landet, og har et bredt nordisk og europeisk nettverk.

Kilden har et mandat vedtatt av Forskningsrådet, og et faglig råd. Rådet involveres i prosesser som å utvikle strategi, kompetanse og prosjekter, samt å utarbeide underlag for rapportering til Forskningsrådet.

I forbindelse med at vi flyttet til nye lokaler som en del av en omorganisering i Forskningsrådet, gikk vi gjennom Kildens arkiv. Kilden hadde arkivverdig materiale etter *NORA Nordic Journal of Feminist and Gender Research* og Nordisk forening for kvinne- og kjønnsforskning, helt tilbake til 1992. Dette materialet ble våren 2023 donert til KvinnSam – nasjonelt bibliotek for genusforskning ved Göteborgs universitet, og er nå arkivert i *ALVIN*, en nordisk plattform i Sverige for digitale samlinger og digitalisert kulturarv.

Et knippe av Kildens medarbeidere i sving under årskonferansen vår i oktober. Fra venstre: Vibeke Hoem, Kristin Aukland og Susanne Dietrichson. I bakgrunnen Simon Gramvik. (Foto: Kilden)

Kildens årskonferanse og 25-årsjubileum

Hva skal vi med kjønnsforskning?

I Kildens strategi for perioden 2020–2025 står det at vi skal etablere en nasjonal møteplass for forskningsmiljøer, myndigheter og interesseorganisasjoner. Derfor har vi de siste tre årene invitert til Kildens årskonferanse. I 2023 ville vi bruke årskonferansen til å markere Kildens 25-årsjubileum.

Kilden har formidlet kjønnsforskning til et bredt publikum siden 1998, og like lenge har vi fått spørsmål om hvorfor kjønnsforskning er viktig. Det ble likeså godt tittelen på årskonferansen: [Hva skal vi med kjønnsforskning?](#), med Trine Rogg Korsvik som faglig ansvarlig. For å svare på dette spørsmålet inviterte vi til forskerstafett og panelsamtaler med aktører fra sivilsamfunnet, Forsvaret og media.

Årskonferansen tok opp spørsmål som: Hvordan gir kjønnsforskning nyttig kunnskap for samfunnet? Hvorfor er det så sterke meninger om kjønnsforskning? Og hvordan blir kjønnsforskning formidlet i media?

Rundt 200 personer deltok på Kildens årskonferanse på Kulturhuset i Oslo sentrum 26. oktober. I tillegg var over 150 stykker innom strømmingen for å følge med digitalt. Etterpå var det 25-årsfest med marsipankake og bobler. Flere av våre viktigste samarbeidspartnere holdt hilsningstaler, og tidligere direktør Linda Marie Rustad ble takket av med blomster.

Panel samtale ledet av Trine Rogg Korsvik fra Kilden, med representanter fra LDO, Balansekunst, Oslo krisesenter, STK (UiO) og Nordic Centre for Gender in Military Operations.
(Foto: Kilden)

Filmserie: Likestilling for framtida

Takket være støtte fra Fritt Ord kunne vi publisere deler av Kildens årskonferanse 2022: *Likestilling for framtida – 10 år etter Skjeie-utvalget* som videoer på nett. Fem utvalgte programpunkter ble redigert, teksten og gjort åpent tilgjengelige. Her finner man blant annet likestillingsforsker Mari Teigens hovedinnledning. Hun gjør opp status for norsk likestillingspolitikk 10 år etter at Skjeie-utvalget (Likestillingsutvalget) publiserte sine to offentlige utredninger, et definerende øyeblikk i norsk likestillingshistorie.

De fem videoene fikk totalt 2073 visninger i 2023. Den mest sette er av sosiologiprofessor Christoffer Chelsom Vogt, med over 800 visninger.

I spillelisten ved navn [Likestilling for framtida](#) på Kildens YouTube-kanal kan man se:

- *Politikk for likestilling*, ved Mari Teigen, leder ved CORE – Senter for likestillingsforskning og tidligere medlem i Skjeie-utvalget.
- *Hvordan fungerer likestillings- og diskrimineringsloven?* ved Anne Hellum, professor ved Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo.
- *Sosiale medier, kjønn og etnisk diskriminering*, ved Ronald Mayora Synnes, førsteamanuensis ved Institutt for sosiologi og sosialt arbeid ved Universitetet i Agder.
- *Krenket maskulinitet og kvinnekontroll i høyreekstreme miljøer*, ved Cathrine Thorleifsson, leder for Ekstremismekommisjonen og forsker ved C-REX – Senter for ekstremismeforskning.
- *Gutteproblemer? Hvilke gutter, når og sammenlignet med hvem?* ved Kristoffer Chelsom Vogt, professor og instituttleder ved Sosiologisk institutt, Universitetet i Bergen.

Kjønnsavdelingen

Kjønnsavdelingen er Kildens podkast om kjønn og likestilling. Her inviterer vi samfunnsdebattanter og kjønnsforskere til å diskutere aktuelle samfunnsutfordringer i et kjønns-perspektiv.

I 2023 fikk Kjønnsavdelingen ny giv i form av seks nye episoder med våre forskningsjournalister Simon Gramvik og Hanne Skogvang Stork som programledere:

- Episode 23 – *Fra piskestraff til samtykkelov? Forebygging av voldtekt*, med Anne Bitsch, May-Len Skilbrei og Trine Rogg Korsvik.
- Episode 24 – *Arbeiderklasse mannen: Svalestup eller comeback?* med Jørn Ljunggren.
- Episode 25 – *Jenteflukt: Derfor forlater de bygda*, med Patrick Lie Andersen og Ingunn Marie Eriksen.
- Episode 26 – *Mannsutvalget*, med Liza Reisel og Claus Jervell.
- Episode 27 – *Surrogati for et bærekraftig samfunn?* med Kirstin Engh Førde.
- Episode 28 – *Gaming: Et kjønnsdelt univers i endring*, med Khalid Ezat Azam.

I gjennomsnitt hadde hver nye episode nesten 650 lyttere på Soundcloud. Totalt i 2023 var det 7700 lyttinger.

The image is a podcast cover for the episode 'Gaming: Et kjønnsdelt univers i endring'. It features a teal and light blue color scheme. At the top, the title 'Gaming: Et kjønnsdelt univers i endring' is written in a large, teal, sans-serif font. Below the title, the word 'Gjest:' is written in a smaller, white font. A portrait of Khalid Ezat Azam, a man with a beard and a light blue shirt, is positioned on the right side. In the bottom left corner, the text 'Kjønns-avdelingen' is written in a large, white, serif font, with 'Kjønns-' on one line and 'avdelingen' on the next. Below this, in a smaller white font, is the text '- en podkast fra Kilden kjønnsforskning.no'. In the bottom right corner, the name 'Khalid Ezat Azam' is written in white on a pink rectangular background, with the word 'Forsker' written in white on a blue rectangular background below it.

Gaming og kjønn var et av temaene i den nye sesongen. Du finner kjønnsavdelingen på Spotify og podkastappen på din telefon. (Illustrasjon: Kilden. Foto: UiO)

Kildens nyhetsmagasin

I [Kildens nyhetsmagasin](#) kan du lese intervjuer med forskere om ny kjønnsforskning, forskning med kjønnsperspektiver og forskning på likestilling, nyhetsartikler om forskningspolitikk som berører kjønnsforskningsfeltet, og meningsstoff om kjønn og forskning.

Kildens nyhetsmagasin er en uavhengig nettavis som er underlagt redaktørplakaten og medlem i Fagpressen. Susanne Dietrichson er nyhetsmagasinets ansvarlige redaktør, og redaksjonen bestod i 2023 av Simon Gramvik og Hanne Skogvang.

I 2023 publiserte vi totalt 101 artikler, mot 89 i 2022 og 90 i 2021. Av de 101 nyhetsartiklene var 94 egenproduserte. Vi har som mål å publisere minst to nyhetsartikler i uka.

De tre mest leste nye artiklene i 2023:

1. *Når kroppen «forteller» om seksuelle overgrep* (lest 7401 ganger)
2. *Når vold i nære relasjoner blir foreldrekonflikt* (lest 4602 ganger)
3. *Når DNA-test viser at pappa ikke er far* (lest 2187 ganger)

De tre mest leste artiklene av alle publiserte de siste fem årene (2019–2023):

1. *Kvinnekropp – et tegn på dårlige gjerninger* (fra 2002, lest 17 212 ganger)
2. *Blant hekser og gudinner* (fra 2005, lest 15 6060 ganger)
3. *Ære før og nå* (fra 2004, lest 13 522 ganger)

Artikkelen *Når kroppen «forteller» om seksuelle overgrep* var den mest leste i 2023. (Foto: iStockPhoto)

Vi har som mål å skrive nyhetsartikler som gjenspeiler tverrfagligheten i forskningen vi skriver om, og i 2023 var det stor spennvidde i temaer. Vold i nære relasjoner, kjønnsroller i sport og idrett, maskulinitet i historieforskning, likestilling, kjønn og helse, litteratur, kunst og politikk, for å nevne noen. Temaer vi viet særlig oppmerksomhet dette året var kvinnehelse, kjønn i krig og konflikt, rasisme og diskriminering. Dette er temaer som har vært aktuelle i 2023 både i nyhetsbildet og i form av nye vitenskapelige publikasjoner. I de fleste artiklene har vi intervjuet flere kilder.

I 2023 publiserte vi også 15 innlegg i Masterbloggen, som ble startet opp i desember 2022. I Masterbloggen inviterer vi personer som har skrevet masteroppgave med kjønnsperspektiver, til å skrive et innlegg om oppgaven sin. Her får leserne et innblikk i ulike faglige interessefelt som dominerer blant studenter innenfor kjønns- og likestillingsfeltet, fra transmaskuliniteter og kvinner i Afghanistan, til barn på TikTok og kunsthistorie.

I 2023 republiserte vi sju artikler fra blant andre UiB, Senter for tverrfaglig kjønnsforskning og Det humanistiske fakultet ved UiO, og Norsk Polarinstitutt.

Nyhetsartiklene våre blir også ofte republisert av andre medier, for eksempel forskning.no. Slik når vi ut til flere og nye lesere. De tre mest leste artiklene fra Kildens nyhetsmagasin på forskning.no i 2023 var disse:

1. *Kvinner opplever flere tap i livet enn menn* (lest 9482 ganger)
2. *Er evolusjon grunnen til at noen menn er sjalu og har mer sexlyst enn kvinner?* (lest 6424 ganger)
3. *Vanskelig å bevise «sovevoldtekt»* (lest 3534 ganger)

Kilden er med i prosjektet «Kjønnets verdi i et museumshierarki: Om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum». Det er ledet av Kvinnemuseet/Anno museum og har som mål å endre museers praksis og tenkemåte når det gjelder kjønn og mangfold. Kildens nyhetsmagasin bidrar med en artikkelserie der vi skriver om kjønnsperspektiver i museenes virksomhet, og har siden oppstart i 2018 publisert fjorten nyhetsartikler.

Kildens nyhetsmagasin på engelsk

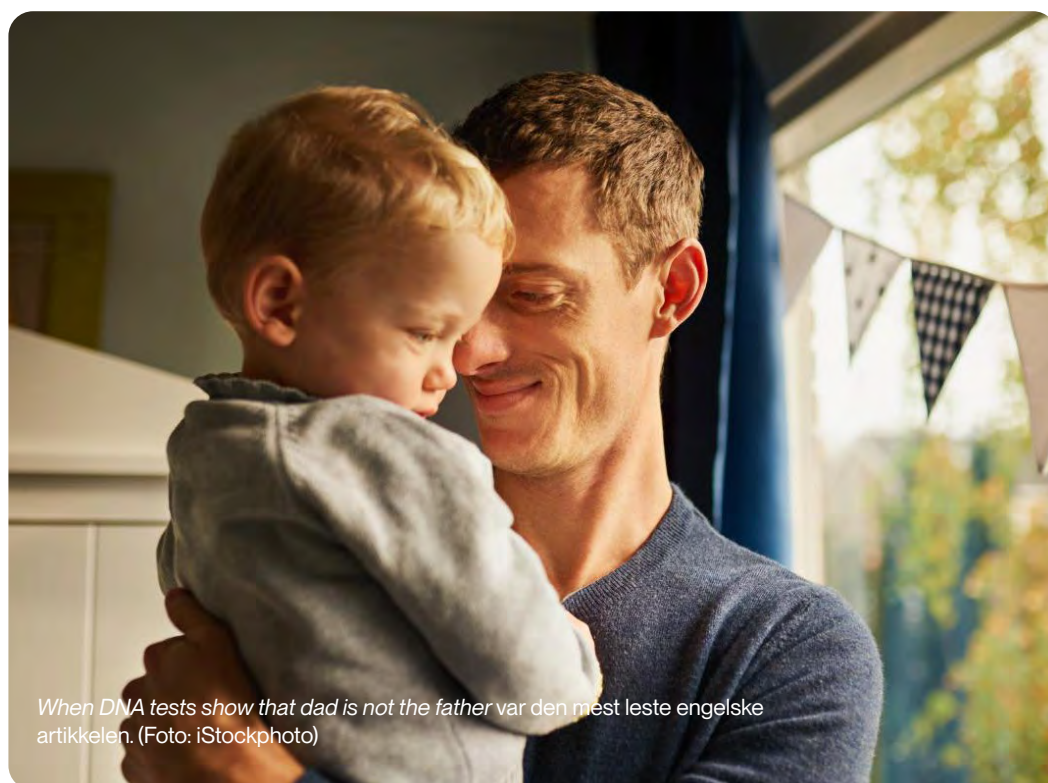
Kilden publiserte 21 nyhetsartikler på engelsk i 2023. Dette er oversettelser av egenproduserte nyhetsartikler på norsk, samt en republisering fra Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (UiO).

De tre mest leste nye artiklene i 2023:

1. *When DNA tests show that dad is not the father* (lest 695 ganger)
2. *#MeToo has changed how the media portrays rape* (lest 623 ganger)
3. *Whalers dressed up as women and slept snugly together* (lest 606 ganger)

De tre mest leste artiklene på engelsk av alle publiserte de siste fem årene (2019–2023):

1. *School, worries and body-image pressure make more girls mentally ill* (fra 2018, lest 27 579 ganger)
2. *The history of Norwegian equality* (fra 2013, lest 26 072 ganger)
3. *Justifying gender equality through Islam* (fra 2017, lest 20 547 ganger)

When DNA tests show that dad is not the father var den mest leste engelske artikkelen. (Foto: iStockphoto)

Tidsskrift for kjønnsforskning

Kilden eier *Tidsskrift for kjønnsforskning*, som vi utgir i samarbeid med Universitetsforlaget. Dette er et norsk, vitenskapelig tidsskrift (nivå 1) av høy kvalitet med stor grad av tverrfaglighet og tematisk variasjon. Tidsskriftet har siden omleggingen til åpen tilgang i 2017 hatt jevn økning hvert år i antall sidevisninger på Universitetsforlagets nettsted Idunn.no. I 2023 satte vi ny rekord med totalt 56 456 sidevisninger.

Kilden har ansvar for å tilsette redaktører og utfører arbeidet som redaksjonssekretær. Redaktører i 2023 har vært Elisabeth Stubberud, førsteamanuensis, og Siri Øyslebø Sørensen, professor og senterleder, begge ved Senter for kjønnsforskning ved NTNU. Tidsskriftets redaksjonsråd består av åtte medlemmer med faglig, geografisk og institusjonell spredning.

Det ble i 2023 utgitt tre numre, hvorav ett dobbeltnummer, med til sammen 13 fagfellevurderte artikler. Det var to åpne numre og ett temanummer med tittelen *Kjønn og vold*. Temanummeret hadde gjesteredaktørene Margunn Bjørnholt, professor ved Fakultet for sosialvitenskap ved VID vitenskapelige høyskole, og Solveig Laugerud, universitetslektor ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi, UiO.

Den mest leste nye artikkelen i 2023 var *Normkritiske verktøy for å inkludere transpersoner: Incompleteness og anarkafeministisk interseksjonalitet* av Miriam Aurora Hammeren Pedersen og Sonia Muñoz Llorc. Denne ble lest 1684 ganger på Idunn.no, som er høyt sammenlignet med andre nyutgitte artikler.

Vi legger ikke lenger ut tidsskriftsartikler i sin helhet på kjønnsforskning.no. Dette skyldes at Idunn.no ble oppgradert i 2022 for å bedre ivareta kravene til vitenskapelige publikasjoner, blant annet når det gjelder referanser og siteringer. Dette har vi ikke mulighet til på kjønnsforskning.no, der vi nå kun publiserer sammendragene og lenker videre til Idunn.no. Dette ivaretar *Tidsskrift for kjønnsforskning* som en vitenskapelig publikasjon på best mulig måte, samtidig som tidsskriftet fortsatt blir tilgjengelig for et bredere publikum via kjønnsforskning.no. Vi deler alle nye utgaver av tidsskriftet og noen enkeltartikler i sosiale medier og i Kildens nyhetsbrev.

I likhet med annet innhold som Kilden formidler, ser vi at tidsskriftets utgaver også har lang levetid. Eldre artikler får fortsatt lesere, noe som viser den vedvarende aktualiteten til tidsskriftet.

Elisabeth Stubberud (t.v.) og Siri Øyslebø Sørensen tiltrådte som redaktører i januar 2023. (Foto: Zoran Pecic/NTNU)

Kvinnehistorie.no

Kilden eier og drifter nettstedet kvinnehistorie.no. Kildens arbeid med kvinnehistoriske nettsider startet i 2003, og i 2019 ble disse slått sammen til ett nettsted: kvinnehistorie.no. Siden oppstarten har nettstedet blitt svært populær, med årlige visninger mellom 100 000 og 150 000 de siste tre årene. Tidslinjen «Viktige tall i norsk kvinnehistorie» er den mest besøkte siden, og tematisk utpeker artikler om samisk kvinnehistorie og 1970-tallets kvinnekamp seg som mest lest.

I 2023 publiserte vi 58 nye artikler på kvinnehistorie.no. 22 av disse var en del av serien *Nyfeminister forteller*, som fikk sin egen temaside. Kilden ble kontaktet av flere som tidligere var med i denne delen av kvinnebevegelsen. De har samlet personlige beretninger fra nyfeminister om deres aktivisme på 1970-tallet og hva det har betydd for dem seinere i livet.

Andre eksterne skribenter har også sendt inn biografiske artikler som Kilden har vurdert og redigert i samarbeid med dem. Noen av kvinnene som omtales i de nye artiklene er ukjente for de fleste, som tjenestejenta og gründeren Anne Jensotter Sletto på Geilo, feministen Susanne Geitzler fra Hamarøy og pianisten Nanne Storm fra Horten. Blant de nye artiklene finner vi også kjente navn, som den revolusjonære legefruen og fotografen Ellisif Wessel, og kvinneforkjemperen Berit Ås, Kvinneuniversitetets mor.

I 2023 har vi i tillegg republisert en rekke eldre artikler fra Kildens nyhetsmagasin på kvinnehistorie.no. Dette er artikler med kvinnehistorisk relevans og handler blant annet om spioner, husmødre, tjenestejenter, fotball og kvinner og kriminalitet.

Stadig flere sender inn artikler og personlige beretninger til kvinnehistorie.no. (Foto: Sirene)

Trine Rogg Korsvik er faglig ansvarlig for kvinnehistorie.no og skrev i 2023 en artikkel om debatter i kvinnebevegelsen på 1890-tallet om å bruke piskestraff mot voldtekt. I tillegg har vi etablert nye temasider på kvinnehistorie.no om kvinnelige historikere, opprørske jenter i litteraturen, og kvinner i kunst og kultur. Kilden setter også stor pris på at eksterne sender inn artikler til kvinnehistorie.no for vurdering og publisering.

Samarbeid med Nasjonal digital læringsarena

Kilden har i flere år samarbeidet med Nasjonal digital læringsarena (NDLA) om republisering av stoff fra våre nettsteder kjønnsforskning.no og kvinnehistorie.no i undervisningsøyemed. NDLA bruker artikler fra kvinnehistorie.no som kilder i sine artikler innenfor historiefaget. Disse er hvert år blant de mest leste artiklene på kvinnehistorie.no.

Samisk kvinnehistorie er et populært tema på kvinnehistorie.no (Foto: Grenselandmuseet)

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Kilden er avhengig av ekstern finansiering, og vi utfører oppdrag for ulike aktører. Noen av oppdragene går over flere år, og en viktig oppgave er å oppdatere og videreutvikle disse i dialog med oppdragsgivere. Vi utvikler også nye prosjekter.

Nasjonalt

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif-komiteen)

Kif-komiteen er oppnevnt av Kunnskapsdepartementet, og Kilden har siden 2005 hatt oppdraget med å utvikle og drifte nettstedet kifinfo.no, i tillegg til andre oppgaver for komiteen. Nettstedet er en ressurs for forskningssektoren og er Kif-komiteens vindu ut mot sektoren. Dette skjer gjennom blant annet å skrive nyhetsartikler og utvikle ressursider, informere om tiltak og litteratur og formidle medieklipp og arrangementer. I tillegg bruker vi nyhetsbrev og sosiale medier for å nå ut til aktuelle målgrupper.

Som en del av det årlige arbeidet med å oppdatere ressursiden *Handlingsplaner for likestilling og mangfold*, undersøkte vi i 2023 totalt 77 universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Resultatet viste at nesten 90 prosent av institusjonene hadde handlingsplaner for likestilling.

Vi publiserte 36 artikler i nyhetsmagasinet på norsk og 12 på engelsk, hadde rundt 500 medieklipp fra andre medier på norsk side og i underkant av 90 på engelsk versjon, og publiserte i underkant av 50 arrangementer i kalenderen. Vi sendte ut totalt 12 nyhetsbrev, hadde flere kampanjer i sosiale medier og nådde i 2023 bredere ut med flere følgere og økt rekkevidde. Vi bistår også Kif-komiteen med kommunikasjonsarbeid, i 2023 blant annet i forbindelse med komiteens arrangementer. I tillegg utfører vi kommunikasjonsarbeid i tilknytning til sektorens årlige nettverkskonferanse.

I 2023 gjorde vi mange endringer på nettstedet, blant annet en omfattende oppgradering av publiseringsystemet, samt noe ny design. Resultatet ble et oppgradert nettsted, både teknisk, designmessig og med tanke på krav til universell utforming. Kristin Aukland er ansvarlig for oppdraget for Kif-komiteen, som utføres i samarbeid med Vibeke Hoem. Kilden skriver en egen årsrapport for oppdraget.

Forsker Thea Strømme er intervjuet i artikkelen *Vi mangler kunnskap om klasse i akademia*, som var den mest leste artikkelen på kifinfo.no i 2023. (Foto: Benjamin A. Ward/OsloMet)

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Kilden mottok tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i 2023. I tråd med tildelingsbrevet gikk midlene til Kildens formidlingsaktiviteter om ulike aspekter ved kjønn og likestilling. Kilden skriver en egen årsrapport til Bufdir knyttet til dette tilskuddet.

Internasjonalt

Kildens internasjonale arbeid foregår på mange fronter. Vi deltar i internasjonale nettverk og prosjekter, formidler norsk forskning til utlandet, og vi formidler kontakt mellom norske og internasjonale kjønnsforskningsmiljøer.

EU-samarbeid

GENDERACTIONplus

Kilden er, som en del av Norges forskningsråd, partner i GENDERACTIONplus (2022–2025), et policy-orientert prosjekt finansiert av EUs forskningsprogram Horisont Europa. Prosjektet bidrar inn i arbeidet for økt kjønnsbalanse og inkludering i Det europeiske forskningsområdet (ERA). Konsortiet består av til sammen 40 partnere og tilknyttede partnere, i hovedsak forskningsråd og nasjonale myndigheter, fra 21 land.

Et sentralt tema i GENDERACTIONplus er integrering av kjønnsperspektiver i forskning. Her har Kilden vært en viktig bidragsyter gjennom å delta i kartleggingen av hvilke tiltak de ulike institusjonene i prosjektet har for å integrere kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon. I 2023 bidro vi med analyse av funnene i rapporten *Benchmarking and assessment report on guidelines for sex/gender analysis*.

Alle partnerne i prosjektet må bidra til å skape endring i sine respektive land, ved å formidle kunnskap som kommer ut av prosjektet til aktuelle organisasjoner eller myndigheter. Dette arbeidet koordineres i såkalte *National Impact Plans* og fram til november hadde vi oppgaven med å administrere deltakerlandenes planer. Trine Rogg Korsvik og Elin Rekdal Müller har ansvaret for vår deltakelse i prosjektet.

Elin Rekdal Müller presenterte arbeidet med National Impact Plans på et konsortiumsmøte med alle partnerne i GENDERACTIONplus i februar. (Foto: Kilden)

EØS-samarbeid

Samarbeid med Hellas: Gender-In

I 2022 inngikk Kilden et samarbeid med ELEGYP (The Greek Association of Academic Women) om det ettårige prosjektet Gender-In: Integrating Gender in interdisciplinary research.

Linda Marie Rustad og Trine Rogg Korsvik har hatt ansvaret for prosjektet, som er finansiert gjennom EØS-midlene. Målet er å fremme gjensidig læring mellom greske og norske forskningsmiljøer om integrering av kjønnsperspektiver i tverrfaglig forskning. Utgangspunktet er de seks tverrfaglige forskningstemaene i Horisont Europas pilar 2, og relevansen av kjønnsperspektiver i disse.

Høsten 2022 og våren 2023 arrangerte Kilden og ELEGYP seks webinarer der én norsk og én gresk forsker innledet om sin forskning. Webinarene samlet i gjennomsnitt mellom 50 og 60 deltakere.

I mai holdt Rustad og Korsvik åtte workshoper på universitetene i Thessaloniki og Athen, for opp mot hundre deltakere til sammen. Temaene for workshopene spente fra helse til samfunnssikkerhet, fra klima og miljø til sosial inkludering.

Kilden ble igjen invitert i november, og Korsvik holdt til sammen fire workshoper på tre forskjellige universiteter og et biomedisinsk forskningssenter i Athen. Hun var hovedtaler på avslutningskonferansen for prosjektet på Panteion-universitetet. Samarbeidet med Hellas har båret frukter, og Kilden blir stadig kontaktet av greske forskningsmiljøer om å samarbeide om integrering av kjønnsperspektiver i forskning.

Opp mot hundre deltakere var med på workshops i Hellas med prosjektet Gender-In. Linda Marie Rustad ytterst til høyre. (Foto: Kilden)

SYNERGY-nettverket mot kjønnsbasert vold og vold i nære relasjoner

Kilden utvikler og drifter nettstedet eeagender.org på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Nettstedet er en kommunikasjonsplattform for SYNERGY-nettverket, initiert av JDs EØS-samarbeid for å forebygge vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Kilden har hatt oppdraget siden 2022, en videreføring av oppdraget vi hadde med å bygge opp nettstedet i 2020–2021.

Målet med nettstedet er å synliggjøre gode praksiser og erfaringer fra de ulike EØS-prosjektene i nettverket, for å inspirere flere gode tiltak på feltet. I 2023 ble det publisert ti nyhetsartikler og syv prosjekthistorier. Det siste året har vi bidratt med kommunikasjonsarbeid for tre konferanser og nettverksmøter for nettverket i ulike land i Europa. Konferansene handlet om viktige støttefunksjoner som krisesentre, og om hvordan romakvinner og deres rettigheter er inkludert i arbeidet mot kjønnsbasert vold.

Nettstedet eeagender.org gikk opp fra 10 300 sidevisninger i 2022 til nesten 19 000 sidevisninger i 2023. Kilden drifter også en LinkedIn-side for SYNERGY-nettverket for å promotere og spre nettsiden til relevante målgrupper. I 2023 hadde kanalen rundt 200 følgere, en økning fra 80 følgere i 2022.

Vibeke Hoem er ansvarlig for oppdraget. Kilden skriver egne årsrapporter til JD for oppdraget.

Engelske publikasjoner

Kilden utgir publikasjoner, som rapporter og politikknnotat, på eget initiativ og i samarbeid med andre. I 2023 bidro vi i arbeidet med to rapporter gjennom internasjonale prosjekter. Vi jobbet også aktivt for å spre engelske oversettelser av Kildens eget materiale.

Feasibility of the SYNERGY Network against Gender-based and Domestic Violence

På oppdrag fra det tsjekkiske finansdepartementet samarbeidet vi med Centre for Gender & Science ved Vitenskapsakademiet i Tsjekkia om en mulighetsstudie om hvordan SYNERGY-nettverket kan styrkes og videreføres. Studien ble publisert i juni 2023 og bygger på analyse av en spørreundersøkelse og fokusintervjuer med nettverksmedlemmer.

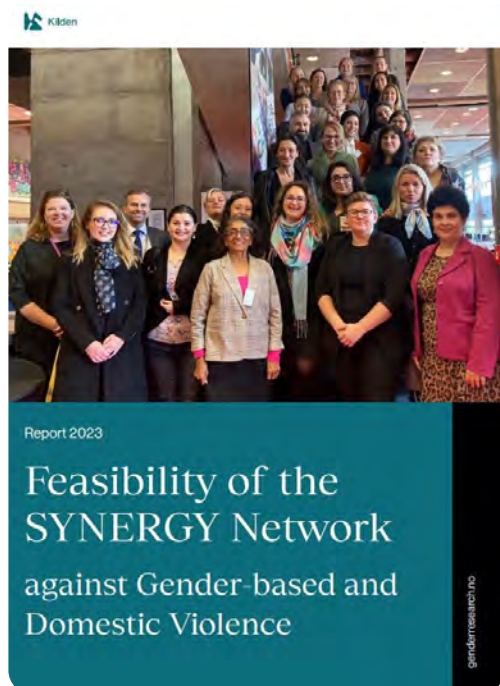
Benchmarking and assessment report on guidelines for sex/gender analysis

Som partner i GENDERACTIONplus-prosjektet har Kilden deltatt i en kartleggingsstudie om politikk og tiltak for å integrere kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon, samt undervisning, i 21 land på tvers av Det europeiske forskningsområdet (ERA).

Gender equality and the green transition of the labour market

Sent i 2022 ble vårt politikknnotat *Likestilling i framtidens grønne arbeidsliv* oversatt til engelsk. I 2023 gjorde vi et omfattende arbeid med å spre oversettelsen internasjonalt. Gjennom målrettet formidlingsarbeid nådde vi over hundre relevante aktører innen forskning, arbeidsliv, klima/miljø og likestilling.

I 2023 har vi også jobbet aktivt med å spre *Gender perspectives in research*, som er en oversettelse av et innlegg i forskningsetikk.no fra 2022. Innlegget er ført i pennen av direktør Linda Marie Rustad og seniorrådgiver Trine Rogg Korsvik, og har fått mye positiv oppmerksomhet i nyhetsbrev og på sosiale medier.

Kildens nettverk

Kilden er med i flere nettverk, nasjonalt og internasjonalt:

- NING – Nordiske informasjonskontor for kjønn og likestilling
- Nasjonalt museumsnettverk for kvinnehistorie
- LUN – Nettverk for likestillingsarbeidere i forskningssektoren
- SYNERGY-nettverket i regi av Justis- og beredskapsdepartementets EØS-samarbeid om Istanbul-konvensjonen
- Rings – The International Research Association of Institutions of Advanced Gender Studies
- Wine – Women's Information Network of Europe
- Atgender – The European Association for Gender Research, Education and Documentation
- Kommunikasjonsnettverket med de nasjonale likestillingssentrene og Kilden

Kildens medarbeidere er oppnevnt i ulike råd og utvalg:

- Faglig råd, Kvinnemuseet på Kongsvinger (Susanne Dietrichson)
- Redaksjonen til Arbeiderhistorie, Arbeiderbevegelsens arkiv og biblioteks årbok (Trine Rogg Korsvik)

Nasjonale og nordiske samarbeidspartnere i 2023:

Anno museum, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark), Barne-, ungdoms- og familierektoratet (Bufdir), Forening for kjønnsforskning (FOK), forskning.no, Høgskulen på Vestlandet, Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif-komiteen), KvinnSam (Sverige), Kvinnemuseet, Norsk nettverk for forskning-sadministrasjon (NARMA), Nasjonalbiblioteket, Nationella sekretariatet för genusforskning (Sverige), Nav Lillestrøm, Norges forskningsråd, Norsk digital læringsarena (NDLA), SAIH – Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond, Scholars at Risk Norge, Senter for kjønnsforskning (NTNU), Senter for kjønnsstudier (UiS), Senter for kvinne- og kjønnsforskning (UiT), Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (UiO), St. Olaf Collage i Minnesota (USA) og Universitetsforlaget.

Utover disse institusjonene har vi også samarbeidet med en rekke enkeltpersoner i forbindelse med prosjekter og oppdrag vi har utført.

Møtested og debatt

Kilden er et møtested for kjønnsforskningsfeltet, sivilsamfunnet og alle som er interessert i kjønn og likestilling. Vi blir ofte invitert til å samarbeide med andre om arrangementer, men lager også egne. I tillegg til Kildens årskonferanse inviterte vi til to egne seminarer i 2023.

Kildens seminarer

I juni inntok Kilden en ny arena på Pride House, den offisielle debattarenaen til Oslo Pride. Vi inviterte til seminaret *Lesbisk og skeiv kvinnehistorie*, der Trine Rogg Korsvik holdt foredrag med utgangspunkt i artikler hun har skrevet på kvinnehistorie.no. Det var over 80 deltakere på arrangementet.

I forbindelse med mandagen 19. november inviterte vi til «*Blod, møkk og metall*» – et seminar om mannshistorie på Litteraturhuset i Oslo, med tre forskere som har studert maskulinitet og mannlige fellesskap i en historisk sammenheng. Omtrent 90 deltakere totalt fulgte seminaret fysisk og via strømming.

Simon Gramvik ledet panlesamtale med fra venstre: Espen Ytreberg, Tor Gunnar Tollaksen og Hilde Gunn Slottemo under Kildens seminar «*Blod, møkk og metall*» – et seminar om mannshistorie. (Foto: Kilden)

Kildens bidrag på andre arenaer

I 2023 har Kilden holdt en rekke foredrag og workshoper om kjønnsperspektiver i forskning i Norge og Hellas gjennom samarbeidsprosjektet Gender-In. I tillegg har vi deltatt på flere arenaer med våre samarbeidspartnere og gjennom andre prosjekter, blant annet:

15.–16. februar: Susanne Dietrichson deltok på samling i Museumsnettverket for kvinnehistorie på Teknisk museum i Oslo.

1.–2. juni: Simon Gramvik og Susanne Dietrichson deltok på konferansen Kjønnforskning NÅ! i Stavanger, der de også hadde stand og delte informasjon om Kildens arbeid.

15.–16. juni: Vibeke Hoem deltok på den internasjonale SYNERGY-konferansen i Sofia i Bulgaria: “Working together for a Europe free from violence – ensuring Roma women’s access to justice to assert their right to be free from violence”.

25.–26. september: Kristine Sundvor Solvin deltok på møte med NING-nettverket i Reykjavik og en nordisk konferanse om LHBTQIA+.

Susanne Dietrichson og Simon Gramsvik på stand under konferansen Kjønnforskning NÅ! i Stavanger. (Foto: Kilden)

Nettstedet

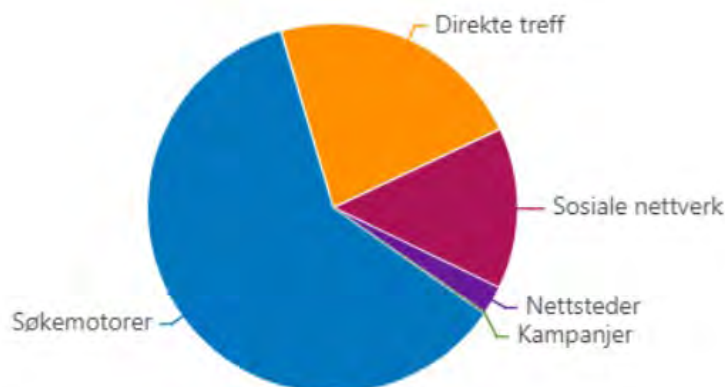
Nettsstedet kjønnsforskning.no er godt besøkt, med over 350 000 sidevisninger i 2023. Dette er likevel en nedgang fra 2022. Nedgangen skyldes hovedsakelig innstramminger i personvernlovgivningen (GDPR) som gjør at besøkende på nettsidene kan reservere seg mot å bli registrert. Det betyr at vi høyst sannsynlig har større trafikk enn det vi kan måle selv. I tillegg byttet vi statistikkverktøy fra Google Analytics til Matomo, noe som gjør at tallene fra 2023 og tidligere ikke er direkte sammenlignbare. Elin Rekdal Müller er nettredaktør for kjønnsforskning.no.

Kjønnsforskning.no er et levende og sammensatt nettsted med svært variert innhold og et stort arkiv. Arkivet strekker seg flere tiår tilbake, og vi ser at både nytt og eldre innhold fortsatt har mange lesere. I 2023 har vi også fullført en oppgradering av publiseringsystemet, i kjølvannet av en større videreutvikling med nytt design og bedre funksjonalitet i 2022.

Trafikk på nett

Over halvparten (61 prosent) av nettstedets over 350 000 visninger totalt i 2023 var fra besøkende som fant oss via Google og andre søkemotorer. Dette viser at innholdet vårt skårer høyt på relevans og troverdighet når folk oppsøker informasjon om kjønnsforskning og relaterte tema.

Diagrammet viser hvordan publikum fant veien til kjønnsforskning.no:

En stor andel (23 prosent) kom også direkte til nettsidene våre, fordi de allerede kjenner til oss. Det viser at vi har en lojal lesergruppe og at vi er en synlig aktør på vårt felt. 14 prosent av besøkene kom fra sosiale nettverk, de aller fleste fra Facebook (93 prosent), hvor nyhetsartikler og annet innhold fra Kilden jevnlig promoterer. At antallet besøkende fra sosiale medier fortsatt er høyt, til tross for at Facebook-algoritmene i mindre grad enn tidligere favoriserer nyheter, viser at Kildens innsats med kommunikasjonsarbeid på sosiale medier gir avkastning.

I 2023 hadde Kildens engelske sider i underkant av 80 000 sidevisninger. Av den totale trafikken på Kildens norske og engelsk nettsider utgjør trafikken på de engelske sidene 22 prosent, noe som har holdt seg stabilt fra 2022.

Sosiale medier

Kilden får stadig flere følgere i sosiale medier, og i 2023 har vi lagt ned mest innsats på Facebook. Der hadde vi rett i underkant av 6000 følgere ved utgangen av året, en økning fra rundt 5700 i 2022. I tillegg har Kilden en norsk konto på X (tidligere Twitter), vi er på LinkedIn og Instagram, samt at vi har en engelsk konto på både Facebook og X. Vi ser særlig en vekst på LinkedIn, der vi nå har 300 følgere, hundre opp fra 2022.

Vi treffer til dels forskjellige målgrupper på de ulike plattformene, der innhold om Kildens mange aktiviteter engasjerer publikum. Spesielt har Kildens årskonferanse og innhold fra kvinnehistorie.no vært populært på sosiale medier. Kristine Sundvor Solvin er ansvarlig for Kildens nyhetsbrev og kontoer på sosiale medier.

Nyhetsbrev

Gjennom Kildens nyhetsbrev på både norsk og engelsk har vi direkte kontakt med publikum som er interessert i arbeidet vårt. Vi ser spesielt at rapporter vi skriver, internasjonale prosjekter vi deltar i og nyheter om kjønnsforskningstiljøene fenger våre 1830 abonnenter.

Det norske nyhetsbrevet sendes ut ukentlig. I 2023 sendte vi også ut to tematisk avgrensede nyhetsbrev med aktuelle artikler fra Kildens uavhengige nyhetsmagasin i forbindelse med Pride-måneden juni og den internasjonale mandagen 19. november.

Det engelske nyhetsbrevet har fått godt over hundre nye abonnenter i løpet av året, og har nå 850 abonnenter. Veksten skyldes spesielt nye abonnenter fra Hellas, som ble kjent med Kilden gjennom webinarer og workshoper med Gender-In-prosjektet. USA er likevel på leser-toppen av engelske nyhetsbrev, etterfulgt av Norge, Sverige og Storbritannia.

I 2023 har innhold fra Kilden i større grad enn tidligere vært med i Forskningsrådets nyhetsbrev, noe som har bidratt til økt spredning og synlighet i forskningssektoren.

Kildens faglige råd

Fra og med 2019 har Norges forskningsråd oppnevnt et eget faglig råd for Kilden. Medlemmer av Kildens faglige råd for perioden 2022–2024 er disse:

- Professor Elisabet C. Ljunggren, dekan for Fakultet for samfunnsvitenskap ved Nord universitet og leder av fagrådet
- Avdelingsdirektør Anna Bjørshol, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Seniorrådgiver Knut Oftung, Likestillings- og diskrimineringsombudet
- Forsker Ivana Suboticki, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU
- Førsteamanuensis Ronald Mayora Synnes, Institutt for sosiologi og sosialt arbeid, Universitetet i Agder
- Forskningsleder Mari Teigen, Senter for likestillingsforskning (CORE) ved Institutt for samfunnsforskning
- Assisterende direktør/seniorforsker Torunn L. Tryggestad, Institutt for fredsforskning (PRIO), leder for PRIO Centre on Gender, Peace and Security
- Avdelingsdirektør for forskning og bevaring Thomas Walle, Musea i Sogn og Fjordane

Fagrådet har avholdt ett fysisk møte, 9. juni 2023 på Lysaker.

Kildens faglige råd. Bak fra venstre: Anna Bjørshol, Elin Rekdal Müller (rådgiver ved Kilden), Thomas Walle, Knut Oftung, Linda Marie Rustad (direktør for Kilden), Mari Teigen, Ivana Suboticki, Torunn L. Tryggestad, Elisabet C. Ljunggren (fagrådsleder) og Ronald Mayora Synnes. (Foto: Kilden, 2022)

Kildens ansatte i 2023

JOHANNES WAAGE LØVHAUG

Fungerende direktør f.o.m. september

VIBEKE HOEM

Seniorrådgiver

LINDA MARIE RUSTAD

Direktør t.o.m. september

TRINE ROGG KORSVIK

Seniorrådgiver

KRISTIN AUKLAND

Seniorrådgiver

ELIN REKDAL MÜLLER

Rådgiver

SUSANNE DIETRICHSON

Seniorrådgiver

KRISTINE SUNDVOR SOLVIN

Rådgiver (Midlertidig)

SIMON GRAMVIK

Rådgiver (Vikar)

HANNE SKOGVANG STORK

Rådgiver

Kilden hadde i gjennomsnitt 8,1 årsverk i 2023.

Kildens ansatte sommeren 2023. F.v. Linda Marie Rustad (direktør t.o.m. september), Elin Rekdal Müller, Trine Rogg Korsvik, Simon Gramvik, Kristine Sundvor Solvin, Kristin Aukland. Ikke avbildet: Susanne Dietrichson og Hanne Skogvang Stork. (Foto: Kilden)

Kilden kjønnsforskning.no
Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

post@kilden.forskningsradet.no
kjønnsforskning.no

Publikasjonen kan lastes ned fra
www.kjønnsforskning.no/nb/arsrapporter

Publisert mars 2024

Design og forsidefoto: Kilden

ISBN 978-82-12-04043-4 (pdf)
Årsrapport 2023 Kilden kjønnsforskning.no.